

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2017-11-16
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
8003-17

SÖKANDE

Hansa Salz GmbH, HRB 15421
Box 53142
400 15 Göteborg

MOTPART

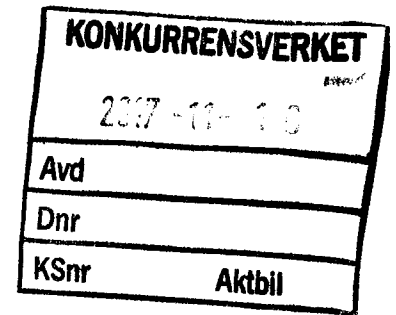
Park- och naturnämnden i Göteborgs kommun
Box 177
401 22 Göteborg

Ombud:

Advokaten Johan Lidén
Front Advokater AB
Kungstorget 2
411 17 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar Hansa Salz GmbH:s yrkande om att bolaget ska tilldelas det aktuella kontraktet.

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning i övrigt.

Dok.Id 507621

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	031 - 711 78 59	måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Park- och naturnämnden i Göteborgs kommun (nämnden) genomför ramavtalsupphandlingen "Vintervägsalt (Natriumklorid NaCl)", dnr 0308/17.

Av tilldelningsbeslutet av den 27 juni 2017 framgår att avtal kommer att tecknas med Aktiebolaget Hanson & Möhring.

YRKANDE M.M.

Hansa Salz GmbH (bolaget) yrkar att vinnande leverantörs anbud ska förkastas och att bolaget ska tilldelas kontraktet. Bolaget anför bl.a. följande. Vinnande leverantör missbrukar sin dominerande ställning genom att använda sig av diskriminering och underprissättning för att slå ut en svagare konkurrent och för att förhindra nyetablering. Företaget ingår i en kartell i form av prissamarbete, marknadsdelning och produktionsbegränsningar. – Första invändningen gäller leverantörens bulkprissättning som utgör 90 procent av anbudsanalysen/anbudsviktningen som nämnden använder sig av. De anger 538 kr/ton plus frakt för 20 kr/ton, totalt 558 kr/ton inklusive frakt. Detta ska jämföras med det pris som de sålde till nämnden för i december 2016, vilket var 598 kr/ton. Leverantören anger ett uppenbart underpris med vetskapen om att de blir konkurrensutsatta i detta anbudsförfarande. Dessutom anger de ett för lågt fraktpris för frakten av bulksaltet där de anger 20 kr/ton men där lägsta marknadspris ligger på minst ca 24 kr/ton. – Andra invändningen avser leverantörens prissättning på 25-kilossäckarna, där priset per ton för 25-kilossäckar anges till 26,90 kr. Ett normalt marknadspris för ett ton 25-kilossäckar är 1 000–1 200 kr, det är alltså ett underpris om ca 1 000 kr/ton. Angivet pris är långt under inköpspris och produktionskostnad. Det är uppenbart att lämnade priser är dumpingspriser och underprissättning, det är fullständigt klart att ett ton (40 x 25 kg) inte kan kosta 26,90 kr. Leverantören har omotiverat sänkt sitt pris

med 40 kr/ton jämfört med det pris som nämnden betalade i december 2016.
– Leverantören missbrukar sin dominerande ställning genom att använda sig av diskriminering och underprissättning för att slå ut en svagare konkurrent och förhindra nyetablering. Nämnden har brutit mot LOU och detta har medfört att bolaget har lidit skada eller kan komma att lida skada.

Nämnden anser att ansökan ska avslås och anför följande. Bolaget har framfört allmänt hållna anklagelser om missbruk av dominerande ställning och kartellsamarbete mot vinnande leverantör. Uppgifterna är okonkretiserade och stöds inte av bevis eller annat underlag. Skillnaden mellan bolagets och vinnande leverantörs totala anbudspris (584,30 kr respektive 602,75 kr) är mycket liten. Ur det perspektivet framstår resonemanget om att leverantörens anbudspris utan underprissättning borde vara 672,75 kr som något krystat. Bolaget har inte visat att leverantörens anbud ska förkastas och upphandlingen har även i övrigt genomförts i enlighet med upprättat förfrågningsunderlag, LOU och de grundläggande upphandlingsprinciperna.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (4 kap. 1 § LOU).

Enligt 16 kap. 7 § LOU ska den upphandlande myndigheten begära att leverantören förklarar det låga priset eller kostnaden, om ett anbud förefaller vara onormalt lågt. Myndigheten ska förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset eller kostnaden.

En upphandlande myndighet ska också förkasta en leverantörs anbud om den finner att det onormalt låga priset beror på att anbudet inte stämmer överens med tillämpliga miljö-, social- eller arbetsrättsliga skyldigheter.

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget har yrkat dels att vinnande leverantör ska uteslutas, dels att bolaget ska tilldelas kontraktet.

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i LOU. Förvaltningsrätten ska endast beakta de grunder som sökanden har framfört i målet (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten kan endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Förvaltningsrätten kan således inte besluta att en viss anbudsgivares anbud ska antas och att denne ska tilldelas ett kontrakt. Bolagets yrkande om att bolaget ska tilldelas det aktuella kontraktet kan därför inte prövas. Detta yrkande ska således avvisas.

Frågan i målet är således om nämnden genom att tilldela kontraktet till vinnande leverantör har brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU eller mot någon annan bestämmelse i denna lag och i sådana fall om detta medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada.

Bolaget anför i huvudsak att nämnden skulle ha förkastat anbudet från vinnande leverantör eftersom det var onormalt lågt. Av förarbeten till bestämmelsen i 16 kap. 7 § LOU framgår att det ankommer på den upphandlande myndigheten att avgöra om ett anbud förefaller vara onormalt lågt. Syftet med regleringen är i första hand att skydda den upphandlande

myndigbeten från oseriösa anbud där man befarar att leverans inte kommer att kunna ske i enlighet med priset. Det är först sedan den upphandlande myndigheten preliminärt har bedömt att ett anbud förefaller onormalt lågt som myndigheten är skyldig att kräva in en förklaring från anbudsgivaren innan anbudet förkastas (prop. 2015/16:195 s. 795 och 1114).

Nämnden har anfört att den inte uppfattat leverantörens anbud som onormalt lågt. Bedömningen framstår enligt förvaltningsrättens mening inte som uppenbart oriktig. Bolaget har utifrån vad det anfört i målet inte visat att nämnden har agerat felaktig genom att inte bedöma att anbudet förefaller onormalt lågt. Det är endast om ett anbud förefaller onormalt lågt som kravet på en utredning av det låga priset träder in. Det har således inte funnits en skyldighet för nämnden att avkräva bolaget en förklaring i aktuellt mål. Nämnden kan därmed inte anses ha agerat i strid med LOU.

Det har i målet inte heller visats att nämnden i övrigt har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Ansökan om överprövning ska därför avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Magnus Nylander
Rådman

Föredragande i målet har varit M Georgsson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

